

LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Dostupnost: <https://www.uur.cz/publikacni-cinnost/aktualizovane-prirucky/>

5.4.101 POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Objekt limitování

Lesní pozemky a jiné pozemky, související s lesem nebo sloužící lesnímu hospodářství (které nejsou součástí ZPF).

Důvody limitování

Zachování lesa (lesních porostů a pozemků určených k plnění funkcí lesa) pro plnění všech jeho funkcí.

Vyjádření limitu

Pozemky určené k plnění funkcí lesa nelze bez povolení využít k jiným účelům. Vlastník lesa je povinen usilovat o zachování produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa a genofondu lesních dřevin.

Právní předpisy

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 11, § 13, § 20.

Doplňující poznámky

Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou:

- a) **lesní pozemky** – pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů,
- b) **jiné pozemky** – zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství.

V lesích je kromě jiného zakázáno provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty. (Vlastník lesa může povolit výjimku z těchto zakázaných činností.)

Limit typu B

Stav k 1. 7. 2022

5.4.102 OCHRANA POZEMKŮ URČENÝCH K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Objekt limitování

Lesní pozemky a jiné pozemky příslušné k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Tento limit má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 37a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Zachování produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa.

Vyjádření limitu

Využití pozemků určených k plnění funkcí lesa k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu.

Právní předpisy

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 13, § 14.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace, návrhů na stanovení dobývacích prostorů a projektanti dokumentací staveb jsou povinni dbát zachování lesa, navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska zachování lesa, ochrany životního prostředí a ostatních celospolečenských zájmů nejvhodnější. Jsou povinni provést vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení, navrhnout alternativní řešení, způsob následné rekultivace a uspořádání území po dokončení stavby. **V případě dotčení pozemků určených k plnění funkcí lesa a pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů.**

Souhlas vydávaný jako podklad pro rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas a dále pro rozhodnutí o povolení stavby, zařízení nebo terénních úprav anebo jejich ohlášení je závazným stanoviskem podle správního řádu a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

Každý, kdo zamýšlí provést liniovou stavbu, při níž se předpokládá trvalé nebo dočasné odnětí nebo omezení využívání pozemků určených pro plnění funkcí lesa, je povinen před zpracováním podkladů k vydání územního rozhodnutí vyžádat si u orgánu státní správy lesů informace o podmínkách vedení trasy přes lesní pozemky dotčené zamýšlenou stavbou.

Pozn.: Pokud se v předcházejících odstavcích užívá pojem rozhodnutí o umístění stavby, rozhodnutí o povolení stavby, územní rozhodnutí nebo stavební povolení, rozumí se tím také společné povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje podle stavebního zákona.

Limit typu B

Stav k 1. 7. 2022

5.4.103 ODNĚTÍ POZEMKŮ URČENÝCH K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Objekt limitování

Lesní pozemky a jiné pozemky příslušné k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Důvody limitování

Zachování produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa.

Vyjádření limitu

Krajský úřad mimo jiné rozhoduje:

- o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa o výměře **1 ha a více**.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností mimo jiné rozhodují:

- o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa **do výměry 1 ha** nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa,
- o pochybnosti o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (bez ohledu na velikost pozemku).

Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné.

Právní předpisy

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 15, § 16, § 48 a § 48a.
- Vyhláška č. 77/1996 Sb., o náležitostech žádosti o odnětí nebo omezení a podrobnostech o ochraně pozemků, určených k plnění funkcí lesa, § 1.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

O odnětí nebo omezení rozhodne ten orgán státní správy lesů, v jehož území se nacházejí dotčené pozemky nebo jejich převážná část.

Odnětí nebo omezení pro nové stavby pro rekreaci na pozemcích určených k plnění funkcí lesa musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací. V lesích ochranných a lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za lesy ochranné nebo za lesy zvláštního určení. Součástí žádosti o odnětí nebo o omezení je i územní rozhodnutí nebo stanoviska dotčených orgánů v případě, že se územní rozhodnutí nevydává, popřípadě se slučuje územní a stavební řízení.

U dočasného záboru je součástí žádosti návrh plánu rekultivace, pokud je nezbytný.

Pozn.: Pokud se v předcházejících odstavcích užívá pojem rozhodnutí o umístění stavby, rozhodnutí o povolení stavby, územní rozhodnutí nebo stavební povolení, rozumí se tím také společné povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje podle stavebního zákona.

Limit typu B

Stav k 1. 7. 2022

5.4.104 OBLASTNÍ PLÁNY ROZVOJE LESŮ

Objekt limitování

Lesní pozemky a jiné pozemky příslušné k pozemkům určeným k plnění funkcí lesa.

Tento limit má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 37a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Uplatnění veřejných zájmů prostřednictvím kategorizace lesů.

Vyjádření limitu

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů (krajský úřad, popř. Ministerstvo zemědělství, jedná-li se o vojenské lesy) na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu (z moci úřední).

Oblastní plány rozvoje lesů jsou metodickým nástrojem státní lesnické politiky a doporučují zásady hospodaření v lesích.

Oblastní plány rozvoje lesů se zpracovávají pro jednotlivé přírodní lesní oblasti na období 20 let. V odůvodněných případech je možné oblastní plán zpracovat na kratší období, avšak nejméně na období 5 let. V případě závažné změny podmínek, za nichž byl oblastní plán schválen, zejména rozsáhlých změn ve využití území přírodní lesní oblasti s dopadem na funkční potenciál daného území, může Ministerstvo zemědělství změnit dobu jeho platnosti.

Zpracování oblastních plánů rozvoje lesů zadává a návrhy oblastních plánů rozvoje lesů schvaluje Ministerstvo zemědělství.

Právní předpisy

- Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 6, § 7, § 8, § 9, § 23.
- Vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, § 2.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 4.
- Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, § 5.
- Vyhláška č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování, ve znění vyhlášky č. 186/2022 Sb.

Doplňující poznámky

Oblastní plán kromě jiného obsahuje:

- zjištění funkčního potenciálu lesů dané přírodní lesní oblasti, zejména pro funkci produkční a funkce mimoprodukční,
- přehled požadavků na plnění funkcí lesa a informace o kategorizaci lesů,

- přehled překryvu účelovosti lesů a funkcí lesa,
- návrh dlouhodobých opatření ochrany lesů,
- základní hospodářská doporučení pro hospodářské soubory.

Hospodaření v lesích a uplatnění veřejných zájmů je rozpracováno v lesních hospodářských plánech (LHP) a lesních hospodářských osnovách (LHO). Zpracovávají se zpravidla na období 10 let. LHP jsou nástrojem vlastníka lesa a obsahují závazná a doporučující ustanovení. LHO se zpracovávají za účelem zjištění stavu lesa a pro výkon státní správy lesů pro všechny lesy o výměře menší než 50 ha ve vlastnictví fyzických a právnických osob, pokud pro ně není zpracován LHP (viz vyhláška Ministerstva zemědělství č. 84/1996 Sb.).

Limit typu B

Stav k 1. 1. 2023

5.4.105 STAVBY PRO PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

Objekt limitování

Technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa, kterými jsou stavby lesních cest, stavby na ostatních trasách pro lesní dopravu, stavby hrazení bystřin a strží a stavby pro úpravu vodního režimu lesních půd.

Důvody limitování

Zachování lesa pro plnění jeho funkcí a ochrana životního prostředí.

Vyjádření limitu

Nejdůležitější požadavky na stavby pro plnění funkcí lesa:

A. Požadavky na stavby lesních cest a stavby na ostatních trasách pro lesní dopravu

- Trasa cesty se navrhne tak, aby zejména dopravně zpřístupňovala co největší plochu lesa, vyhovovala požadavkům řádného hospodaření v lese a ochraně lesa, co nejméně narušovala prostorové uspořádání a stabilitu lesních porostů a vzájemným souladem směrových a výškových poměrů zajistila stejnoměrnou, plynulou a bezpečnou jízdu danou návrhovou rychlostí.
- Lesní cesta pro celoroční provoz je vždy opatřena vozovkou, účinným a technicky účelným odvodněním lesní cesty a je vybavena výhybnami.
- Největší hodnota podélného sklonu lesní cesty v případě stavby nové lesní cesty s návrhovou rychlostí 30 km/h je 12 %, pro návrhovou rychlost 20 km/h pak 14 %.
- Nejmenší hodnota příčného sklonu vozovky a pláně cesty je v případě stavby nové lesní cesty nebo změně stavby stávající lesní cesty 3 % na zpevněných lesních cestách s vozovkou se stmelěným krytem a 3,5 % na ostatních lesních cestách.
- Nejmenší kolmá světlost propustku v tělese lesní cesty je 510 mm. Nejmenší kolmá světlost hospodářského propustku o délce do 8 m je 400 mm, jinak 510 mm.
- Připojení lesní cesty na silnici nebo místní komunikaci se provádí sjezdem širokým v místě připojení nejméně 6 m, dlouhým nejméně 25 m a opatřeným vozovkou.
- Připojení lesní cesty na účelovou komunikaci se provádí sjezdem širokým v místě připojení nejméně 6 m, dlouhým nejméně 25 m a opatřeným obdobným zpevněním, jakým je opatřena navazující účelová komunikace.
- Připojení ostatních tras pro lesní dopravu nebo sousedních pozemků na lesní cestu se provádí samostatným sjezdem širokým v místě napojení nejméně 6 m, dlouhým nejméně 6 m a zpevněným alespoň vrstvou drceného kameniva.
- Výhybny se navrhují a zřizují v počtu 1 až 2 výhybny na 1 km lesní cesty v místech s dobrým rozhledem na další průběh lesní cesty. Výhybna se provádí v délce nejméně 25 m a má stejnou konstrukci jako lesní cesta.
- Další požadavky jsou uvedeny v § 3 vyhlášky č. 239/2017 Sb.

B. Požadavky na stavby hrazení bystřin a strží

- Základní prvky původní trasy bystřiny nebo strže se podle možností zachovávají. Stavba nesmí bránit využívání sousedních pozemků a umožňuje udržovací práce na zahrazených úsecích i péči o nezahrazené úseky.

- Pokud voda značně nebo trvale vymílá a prohlubuje koryto bystřiny nebo strž, zvyšuje se jejich odolnost snížením podélného sklonu dna a jeho stabilizací pomocí příčných stavebních konstrukcí, zejména pasů, prahů, stupňů, skluzů nebo přehrázek, opevněním, zejména dna nebo pat svahů, nebo úpravou rozměrů koryta bystřiny nebo strže snižující jeho namáhání.
- Návrhový průtok odpovídá svou periodicitou návrhové míře ochrany, která závisí na hodnotě území chráněného před povodní. Vždy se posuzuje, kam a proč dosahovala historicky nejvyšší doložená povodňová hladina.
- Uzavřený průtočný profil se navrhuje a provádí jen v odůvodněných případech. Tlakový průtok uzavřeným průtočným profilem je nepřipustný, nad hladinou návrhového průtoku Q_{100} se požaduje volný prostor vysoký alespoň 500 mm. Vtok do uzavřeného průtočného profilu se navrhuje a provádí s vhodným ochranným opatřením proti zanesení uzavřeného průtočného profilu splaveninami a splávním. Uzavřený průtočný profil se navrhuje a provádí tak, aby jej bylo možné čistit.
- Trubní a kabelová vedení se v místě křížení s neupravenými koryty bystřin ukládají do chráničky a umisťují alespoň 1 400 mm pod povrch dna koryta bystřiny. Pokud je v místě křížení s neupraveným korytem bystřiny hloubena pro trubní nebo kabelové vedení rýha, vyplní se zásypem a po jeho zhutnění se na dně i ve svazích koryta bystřiny opatří opevněním.
- Stožáry elektrických silových nadzemních vedení a sdělovacích nadzemních vedení se umisťují ve vzdálenosti alespoň 6 m od břehové čáry bystřiny.
- Při zpracování projektové dokumentace pro stavby hrazení bystřin a strží se postupuje v souladu s normovými hodnotami obsaženými v příslušné české technické normě (ČSN 75 2106-1), jejichž dodržení se považuje za splnění požadavků příslušného ustanovení vyhlášky č. 239/2017 Sb..

C. Požadavky na stavby pro úpravu vodního režimu lesních půd

- Pro každou stavbu pro úpravu vodního režimu lesních půd se vyhodnotí: místní terénní podmínky, zejména sklonitost území, pedologický charakter lesní půdy, příčiny nepříznivého vodního režimu lesní půdy, stav plnění funkcí lesa, zejména poškození lesních porostů, míra omezení hospodaření v lese, zejména obnovy, ochrany a výchovy lesních porostů, a ekonomická efektivnost takové výstavby i následné údržby. Trasy odvodňovacích a závlahových příkopů se vedou podle místních terénních podmínek, zejména sklonitosti území, a s ohledem na rozdělení lesních porostů, zejména jejich stabilitu vůči bořivým větrům.
- Odvodňovací a závlahové příkopy se navrhují a provádějí s hloubkou nejméně 600 mm a rozchodem nejméně 30 m, pokud není výpočtem stanoveno jinak. Přitom se přihlíží ke stanovištním požadavkům lesních dřevin a ke druhové i věkové skladbě lesních porostů.
- Odvodňovací příkopy se navrhují i provádějí s takovým podélným sklonem, aby nebylo dosaženo vymílací rychlosti vody.
- Závlahové příkopy se navrhují a provádějí podle polohy a vydatnosti zdroje závlahové vody.
- Trubní a kabelová vedení se v místě křížení s odvodňovacími a závlahovými příkopy ukládají do chráničky a umisťují se alespoň 700 mm pod povrchem dna příkopu v případě trubních vedení a sdělovacích kabelů nebo alespoň 1 000 mm pod povrchem dna příkopu v případě silových elektrických kabelů. Pokud je v místě křížení s odvodňovacím nebo závlahovým příkopem hloubena pro trubní nebo kabelové vedení rýha, vyplní se zásypem a po jeho zhutnění se na dně i ve svazích příkopu opatří opevněním.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa, § 1, § 3, § 4, a § 5.
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Související předpisy

- ČSN 75 2106-1 Hrazení bystřin a strží – Část 1: Obecně, 08/2016.
- ČSN 75 2106-2 Hrazení bystřin a strží – Část 2: Navrhování konstrukcí a objektů hrazení bystřin a strží, 03/2019.

Limit typu A

Stav k 1. 1. 2023